

Total number of printed pages-8

63/1 (SEM-4) GE4/DSC1D/PSCHG4046/
PSCRC4046

2025

POLITICAL SCIENCE

Paper : PSCHG4046/PSCRC4046

(International Relations)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

1. Choose the correct answer : **(any six)** 1×6=6

সঠিক উত্তরটো বাছনি কৰা : (যিকোনো ছয়টা)

(a) When did the UNO form ?

ৰাষ্ট্ৰসংঘ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল ?

(i) 24th Oct., 1946

(ii) 24th Oct., 1945

(iii) 24th Oct., 1944

(iv) 24th Oct., 1943

- (b) John Rawls is a
John Rawls হল
- (i) Liberalist (উদাৰতাবাদী)
(ii) Neo-liberalist (নৱ উদাৰতাবাদী)
(iii) New-realist thinker
(নৱ বাস্তৱবাদী চিন্তাবিদ)
(iv) None of the above
(ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়)
- (c) SEATO was formed in the year
SEATO গঠন হৈছিল
- (i) 1946
(ii) 1947
(iii) 1948
(iv) 1954
- (d) Who wrote the Book *International Jurisprudence* ?
International Jurisprudence কিতাপখন কোনে
ৰচনা কৰিছিল ?
- (i) Bentham (বেস্থাম)
(ii) Harold (হেৰল্ড)
(iii) Joseph Frankel (জোছেপ ফ্ৰেংকেল)
(iv) Hartman (হাৰ্টমেন)

- (e) Who, for the first time used the term
'International' ?
'আন্তৰ্জাতিক' শব্দটো পোন প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?
- (i) Jeremy Bentham (জেৰিমী বেস্থাম)
(ii) Schleicher (শ্লেচাৰ)
(iii) Quincy Wright (কুইনচী ৰাইট)
(iv) Harold (হেৰল্ড)
- (f) Who wrote the book *The End of History* ?
The End of History কিতাপখনৰ লেখক কোন ?
- (i) Keohane (কেহেন)
(ii) Francis Fukuyama (ফ্ৰান্সিচ ফুকিয়ামা)
(iii) David Held (ডেভিদ হেল্ড)
(iv) Kenneth Waltz (কেনেথ ৱাল্টজ)
- (g) Who wrote the book *Cold War* ?
Cold War গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল ?
- (i) Walter Lipmann (ৱালটাৰ লিপমেন)
(ii) Frankel (ফ্ৰেংকেল)
(iii) Proff. Kim (অধ্যাপক কিম)
(iv) Kegel (কেগেল)

(h) Where is the first NAM summit held ?

NAM প্রথমখন সম্মিলন কত হৈছিল ?

(i) Algeria (আলজেৰিয়া)

(ii) Belgrade (বেলগ্ৰেড)

(iii) Tunisia (টুনিচিয়া)

(iv) Cairo (কেইৰ)

(i) One of the supports of Neo-Realism is

নৱ-বাস্তৱবাদৰ-সমৰ্থক হ'ল

(i) Hobbes (হবছ)

(ii) E. H. Carr (ই. এইচ. কাৰ)

(iii) Kenneth Waltz (কেনেথ ৱাল্টজ)

(iv) Morgenthau (মৰগেনথো)

(j) "International Politics is Power Politics."

—Who said this ?

"আন্তৰ্জাতিক ৰাজনীতি হৈছে ক্ষমতাৰ ৰাজনীতি।" কোনে কৈছিল ?

(i) J. Morgenthau (জে মৰগেনথো)

(ii) Hobbes (হবছ)

(iii) David Held (ডেভিদ হেল্ড)

(iv) Lipmann (লিপমেন)

2. Answer briefly **any five** of the following questions : 2×5=10

নিম্নলিখিত যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by International Politics ?
আন্তৰ্জাতিক ৰাজনীতি মানে কি ?

(b) Mention *two* emerging trends in Contemporary International Relations.
সমসাময়িক আন্তৰ্জাতিক সম্পৰ্কৰ দুটা প্ৰবাহ উল্লেখ কৰা।

(c) Mention *two* features of Liberalism.
উদাৰতাবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(d) What do you mean by complex interdependence ?
জটিল পাৰস্পৰিক নিৰ্ভৰশীলতাৰ অৰ্থ কি ?

(e) Write the full form of NATO.
NATO-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপ কি ?

(f) Mention *two* causes of Cold War.
শীতল যুদ্ধৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(g) Point out *two* principles of dependency theory.
নিৰ্ভৰশীলতা তত্ত্বৰ দুটা নীতি বাছি উলিওৱা।

3. Write short notes on : **(any six)** 5×6=30

চমু টোকা লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

(a) Feminist perspective of J. Ann Tickner

J. Ann Tickner -ৰ নাৰীবাদী দৃষ্টিভঙ্গী

(b) Indian Foreign Policy

ভাৰতীয় বৈদেশিক নীতি

(c) Neo-realism

নব্য বাস্তববাদ

(d) Formation of European Union

ইউৰোপীয় সংঘৰ গঠন

(e) Causes for the emergence of Third World

তৃতীয় বিশ্ব উত্থানৰ কাৰকসমূহ

(f) Different Waves of Feminism

নাৰীবাদৰ বিভিন্ন ঢৌ

(g) Geo-political determinant of India's foreign policy

ভাৰতীয় বৈদেশিক নীতিৰ ভূ-ৰাজনৈতিক নিৰ্ধাৰক

(h) Role of the European Parliament

ইউৰোপৰ সংসদৰ ভূমিকা

(i) The history of Cold War

শীতল যুদ্ধৰ ইতিহাস

(j) Causes of failure of the League of Nations

জাতিসংঘৰ পতনৰ কাৰণসমূহ

4. Answer **any two** of the following questions :

10×2=20

নিম্নলিখিত যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write the causes of Second World War.

দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধৰ কাৰণবোৰ লিখা।

(b) What is Nazism ? Discuss the factors led to the rise of Nazism. 3+7=10

নাজীবাদ কি ? নাজীবাদ উত্থানৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Define Non-Alignment. Discuss the features of a non-aligned foreign policy. 4+6=10

গোষ্ঠীনিৰপেক্ষতা বুলিলে কি বুজা ? গোষ্ঠী-নিৰপেক্ষ বৈদেশিক নীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Write a note on the collapse of Soviet Union.

Soviet Union-ৰ ধবংসৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

5. Answer **any one** of the following questions :
14×1=14

নিম্নলিখিত যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) Critically analyse Hons. J. Morgenthau's approach to study international relations.

হন্চ্ জে মৰগেনথোওৰ আন্তৰাষ্ট্ৰীয় সম্পৰ্ক অধ্যয়নৰ তত্ত্বৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।

- (b) Explain the various phases of emergence of International State System.

আন্তৰাষ্ট্ৰীয় ৰাষ্ট্ৰ ব্যৱস্থাৰ উত্থানৰ বিভিন্ন স্তৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Evaluate India as an emerging power.

উদীয়মান শক্তি হিচাপে ভাৰতবৰ্ষৰ মূল্যায়ন কৰা।